

منابع اقتصادی جهان

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

هدف اصلی این بخش معرفی صنایع، بخش‌های خدماتی و تولیدی جهان که منابع اقتصادی جهان محسوب می‌شوند، می‌باشد. در هر شماره، یک صنعت یا یک بخش خدماتی معرفی خواهد شد و اطلاعاتی درخصوص برترین شرکت‌های مربوط به آن صنعت ارائه خواهد شد.

- الکترونیک (معرفی این صنعت از قرن ۱۸ تاکنون)

اکترونیک

۰۰

- ۱۷۴۶ . اختراع همزمان خازن بدست پیتر فان موشنبروک^۱ از دانشگاه لیدن^۲ در هلند و ثی. جی. فن کلیست^۳ از دانشگاه کامین^۴ در پومرانیا^۵
- ۱۸۷۶ . دریافت حق انحصاری تلفن از جانب گراهام بل^۶ در ایالات متحده
- ۱۹۰۴ . درخواست جان آمپروس فلمنگ^۷ درمورد حق انحصاری لامپ خلا^۸
- ۱۹۲۴ . ساخت نخستین رادیویی قابل حمل در شرکت زنیت الکترونیک^۹
- ۱۹۲۷ . فیلوفارنزورث^۹ درخواست خود را برای حق انحصاری تلویزیون الکترونیک ارایه کرد. شرکت لاپراتوارهای تلفن بل، توانایی خود را برای تولید تلویزیون های بی سیم اثبات کرد
- ۱۹۴۵ . آرتوور کلارک^{۱۰} سیستم ارتباطات ماهواره ای را پیشنهاد کرد که ۲۰ سال بعد رنگ واقعیت به خود گرفت
- ۱۹۴۶ . شرکت ای تی اند تی^{۱۱} نخستین تلفن های همراه را معرفی کرد
- ۱۹۴۷ . ویلیام شاکلی^{۱۲}، جان باردین^{۱۳} و والتر براتین^{۱۴} ترانزیستور را در شرکت لاپراتوارهای تلفن بل اختراع کردند
- ۱۹۵۸ . آرتوور شاولو و چارلز تاونز^{۱۵} فناوری لیزر را در شرکت لاپراتوارهای تلفن بل توسعه دادند
- ۱۹۵۸ . جک کیلبی^{۱۶} از شرکت ابزار آلات نگزاس و رایرت نویس^{۱۷} از شرکت تولید نیمه رساناهای فیرچایلد^{۱۸}، به طور مجزا و مستقل، اقدام به تولید مدارهای یکپارچه کردند.
- ۱۹۶۶ . پروفسور چارلز کائو^{۱۹} و تیمش در هارلو^{۲۰} واقع در انگلستان، گزارشی منتشر کردند که به توسعه ارتباطات فیر نوری انجامید
- ۱۹۷۱ . تدهاف^{۲۱} نخستین ریزپرداز شگر ایتالی به نام ۴۰۰۰ را طراحی کرد که از آن در ماشین حسابهای بوسیکام^{۲۲} استفاده می شد
- ۱۹۹۲ . تیم برنز - لی^{۲۳} در CERN نخستین شبکه را در جهان ایجاد کرد.

در سال ۱۹۳۶ ، ویلیام شاکلی که متولد لندن است، قبل از اینکه به کار بر روی ترانزیستوری در شرکت لاپراتوارهای بل در نیوجرسی پردازد، دکترای خود را از موسسه فناوری ماساچوست اخذ کرد. کارکرد این ترانزیستور نخستین مرتبه در سال ۱۹۴۷ به اثبات رسید و در سال ۱۹۵۴ حدود ۱ میلیون ترانزیستور در قالب محصولات مختلف همچون دستگاههای کمک شنیداری تارadioهای باطری دار به بازار ارایه شد. نالمیدی شاکلی از بی توجهی به این اختراعش و تمایلش برای بازگشت به کالیفرنیا، باعث شد که او در سال ۱۹۵۶ شرکت لاپراتوارهای

بازار جهانی الکترونیک بسیار گسترده است و ارزش آن تا سال ۲۰۰۰ حدود ۱ تریلیون دلار برآورده شده بود. این بازار شامل فروش جهانی نیمه رساناهای سیستم های تکمیل شده و نرمافزارها و دستگاههای مرتبط است. نخستین مرتبه، دکتر ویلیام گیلبرت^{۲۴} واژه "الکتریسیته" را در سال ۱۶۰۰ به کار برد، اما تا قرن بیستم طول کشید که فناوری الکترونیک وارد کالاهای مصرفی شود. مرکز الکترونیک جهان، سیلیکون والی^{۲۵} (دره سیلیکونی) است که در بخش بزرگی از جنوب سانفرانسیسکو واقع شده است.

13.John Bardeen	20.Harlow
14.Walter Brattain	21.Ted Hoff
15.Arthur Schawlow and Charles Towns	
16.Jack Kilby	22.Busicam
17.Robert Noyce	23.Lee-Tim Berners
18.Fairchild	24.William Gilbert
19.Charles Kao	25.Silicon Valley

1.Peter van Musschenbroek	7.John Ambrose Fleming
2.Leyden	78.Zenith Electronics
3.E. J. von Kleist	9.Philo Farnsworth
4.Cammis	10.Arthur Clarke
5.Pomerania	11.T. At
6.Graham Bell	12.William Shockley

کارخانه های تولیدی آنها خارج از خاستگاهشان است. در سال ۲۰۰۱، فروپاشی بسیاری از شرکتهای الکترونیک و مشکلات موجود در بازار صنعت ارتباطات، باعث کاهش ۲۰ درصدی فروش نیمه رساناها شد.

اتصالات، پیوندهای محتویات داخلی دستگاهها و جهان پیرون هستند. صنعت تولید اتصالات بر قی شامل تعداد زیادی عرضه کننده کوچک است هر چند که طی سالهای اخیر، موجی از ادغام ها و اکتساب ها میان شرکتهای بزرگ به وقوع پیوسته است. تاکنون ۳۵ در راس قرار دارد و بین سالهای ۱۹۹۸ و ۲۰۰۱ دست به ۲۲ اکتساب زد. در حال حاضر حدود ۱۲۴۵ تولید کننده در جهان فعال هستند که فروششان حدود ۳۲ میلیارد دلار در سال است. ۵۳ درصد این رقم در اختیار ۱۰ شرکت برتر این حوزه است در حالی که این رقم در مورد ۱۰۰ شرکت برتر این صنعت تنها ۴۸ درصد است.

در حال حاضر، شرکتها از صنعت مدارهای چاپی فاصله گرفته اند. در دهه ۱۹۹۰، بازار مدارهای چاپی (PCB) در حدود ۳۰ درصد از کل بازار نیمه رساناها را تشکیل می داد که نسبت به رقم ۱۹۸۰ کمتر است. در سال ۲۰۰۰،

حدود ۲۰ درصد از مونتاژ لوازم الکترونیک در جهان را تولید کنندگان پیمانی انجام می دهند و فضای برای رشد فعالیت آنها وجود دارد. تولید کنندگان پیمانی با حاشیه سود پایین (۴ تا ۸ درصد) کار و تلاش می کنند با ارایه خدماتی ارزشمند همچون طراحی، این رقم را بالا ببرند.

ارزش این بازار ۴۲ میلیارد بود اما در بین ۲۵ شرکت برتر تولید کننده مدارهای چاپی، هیچ شرکت اروپائی دیده نمی شد.

بازارها

آخرین بررسی ها در مورد بازار جهانی تولید نیمه رساناها حکایت از آن دارد که بخش الکترونیک تحولات زیادی را شاهد بوده است. اکثر نیمه رساناها به کمک ورقه های سیلیکونی و در کارخانه هایی با تجهیزات گران قیمت تولید می شوند که امرور ساخت چنین کارخانه هایی ۳ میلیارد دلار هزینه دارد. بر پایه گزارش انجمن صنعت نیمه رساناها، میزان استفاده از این ورقه ها کاهش یافته است. بسیاری از تولید کنندگان نیمه رساناها، کارخانه های قدری خود را تعطیل کرده و مجتمع های تازه تأسیس کرده اند. آنها باید ضمن استفاده از جدیدترین فناوریها، بهترین محصولات خود را در کوتاه ترین زمان بسازند. در سالهای اخیر، یک عامل مهم اقتصادی در بازار نیمه رساناها،

نیمه رساناها شاکلی را تاسیس کند. او دفترش را در نزدیکی پارک صنعتی استنفورد^{۲۶} بنادر کرد که در نزدیکی بخش تولیدی هاولت پارکارد^{۲۷} و مرکز تحقیقات آی بی ام^{۲۸} بود که کارشن تولید حافظه برای رایانه بود. گفته می شود که سابقه تمامی نیمه رساناها این منطقه به شرکت شاکلی بازمی گردد.

شرکتها

الکترونیک دارای بازاری متنوع است. هزاران نوع محصول وجود دارند هر چند که شرکتهای غربی به جای محصولات انبوه، محصولاتی کم اما با کیفیت بالا تولید می کنند. به ویژه از دهه ۱۹۹۰، تمرکز زیادی بر صلاحیت محوری بوده است. شرکتهای آسیایی که یکپارچه تر هستند، تا حد امکان قطعات بیشتر و محصولات گسترده تری را در داخل کشورهایشان تولید می کنند.

شرکتهای تولید کننده و بازاریاب این محصولات اصطلاحاً تولید کنندگان تجهیزات اصلی^{۲۹} نامیده می شوند هر چند که امروزه این امر تا حدی از رواج افتاده زیرا شرکتها تولید محصولات انشان را به تولید کنندگان پیمانی لوازم الکترونیک^{۳۰} واگذار و خودشان کانالهای فروش و بازاریابی را حفظ می کنند. برخی تولید کنندگان قدیمی همچون اریکسون^{۳۱} و موتورولا^{۳۲} - کارخانه های تولیدی خود را به برخی تولید کنندگان بزرگ پیمانی همچون فلکسترونیکس^{۳۳} و سولکترون^{۳۴} فروخته اند. حدود ۲۰ درصد از مونتاژ لوازم الکترونیک در جهان را تولید کنندگان پیمانی انجام می دهند و فضای برای رشد فعالیت آنها وجود دارد. تولید کنندگان پیمانی با حاشیه سود پایین (۴ تا ۸ درصد) کار و تلاش می کنند با ارایه خدماتی ارزشمند همچون طراحی، این رقم را بالا ببرند.

محصولات الکترونیک از سه بخش اصلی تشکیل شده اند: قطعات ثابت مانند خازنها و مقاومتها؛ قطعات الکترو مکانیک مانند کلیدها و اتصالات بر قی^{۳۵}؛ و نیمه رساناها که ۹۰ درصد کل هزینه ها را تشکیل می دهند.

بسیاری از قطعات در تولید لوازم الکترونیک مصرفی استفاده می شوند اما مهم ترین گروه، نیمه رساناها هستند. بازار جهانی نیمه رساناها حدود ۱۴۰ میلیارد در سال ۲۰۰۱ بود. تولید کنندگان اصلی در همه جای جهان وجود دارد و معمولاً

26.Stanford

27.Packard-Hewlett

28.IBM

29.(OEMs) original equipment manufacturers

30.(CEMs) contract electronics manufacturers

31.Ericsson

32.Motorola

33.Flextronics

34.Solelectron

در بخش خودروسازی، عرضه کنندگان قطعات همچنان به دنبال طرحهای برای توسعه بازار خود هستند. سازمانهای مستقل همچون کنسرسیوم فلکس رای^{۳۶} استانداردی را برای سیستم‌های با سرعت بالا در مورد اتوبوس وضع کرده اند که می‌توان از آن در مورد دیگر خودروها نیز استفاده کرد.

اشغال

در پایان سال ۲۰۰۱، بسیاری از شرکتها دست به اکتساب زدند که این امر باعث کاهش فرصتهای شغلی شد. این شرکتها قادر شده بودند تا فعالیت‌های تولیدی خود را به نقاطی مقرون به صرفه منتقل کنند مانند اروپای شرقی، خاور دور و آمریکای لاتین.

در جهان و در سالهای ۲۰۰۱-۲۰۰۲، ده هزار فرصت شغلی در صنعت الکترونیک از میان رفت. فدراسیون کارفرمایان مهندسی بریتانیا اعلام کرد که تنها در سال ۲۰۰۱، ۵۰۰۰۰ فرصت شغلی و در سال ۲۰۰۲ نیز ۶۰۰۰۰ فرصت شغلی دیگر از میان رفته اند که ۷۰۰۰ مورداز آنها در بخش الکترونیک هستند. در ایالات متحده، در ۵ ماهه نخست سال ۲۰۰۱، تولید کنندگان قطعات ۶۵۰۰۰ فرصت شغلی را لغو کردند. در اواسط سال ۲۰۰۱، شرکت هیتاچی^{۳۷} اعلام کرد که تنها در آسیا، به ۱۴۷۰۰ شغل پایان داده است.

تأثیر اینترنت

بخش الکترونیک به سرعت خود را با فناوریهای جدید تطبیق می‌دهد به ویژه اگر آنها فناوریهایی مقرن به صرفه باشند. در دهه ۱۹۹۰، رشد شدیدی در زمینه مبادله الکترونیک اطلاعات به وقوع پیوست و عرضه کنندگان و مشتریان توائیستند در ابتدا از طریق سیستم‌های رایانه‌ای و سپس اینترنت، به اطلاعات سهام، سفارشها و گزارش‌های کاری دست یافتند. در اخر دهه ۱۹۹۰، ۳۰۰ شرکت بزرگ رزتانت^{۳۸} را تاسیس کردند که یک

37.Hitachi

38.RosettaNet

39.David Kaplan

ارتباطات سیار و تجهیزات رایانه‌ای بوده است. در اوایل سال ۲۰۰۱، هر دو صنعت روزهای دشواری را گذراندند که به شدت بر موقعیت عرضه کنندگان قطعات تأثیر گذارد. پیش‌بینی شده بود که بازار جهانی نیمه رساناها در سال ۲۰۰۱ تا ۲۰۰۰ در صد کاهش یابد اما در سال ۲۰۰۰ اندکی بهتر شود.

فناوری

در گذشته، شرکتها ۱۵ تا ۱۰ سرمایه خود را صرف تحقیق و توسعه می‌کردند. طی پنج سال گذشته، شرکتها سعی کرده اند از طریق فراهم آوردن امکان استفاده دیگر شرکتها از دارایی‌های فکری آنها، سود ببرند. هم اکنون، این امر خودش به یک صنعت تبدیل شده و در سال ۲۰۰۰، درآمد شرکتهایی که در این زمینه فعال بودند با ۴۰ درصد رشد از ۴۳۹ میلیون دلار در سال ۱۹۹۹ به ۶۱۷ میلیون دلار رسید. پیش‌بینی شده بود که تا پایان سال ۲۰۰۵، این رقم به ۱۱۶ میلیارد دلار برسد. یکی از حوزه‌هایی که شرکتها به طور فزاینده‌ای جذب آن شده‌اند، تولید صفحات نمایشی است. تا سال ۲۰۰۷، تولید نمایشگرهای صفحه تخت، جایگزین نمایشگرهای معمولی

در پایان سال ۲۰۰۱، بسیاری از شرکتها دست به اکتساب زدند که این امر باعث کاهش فرصتهای شغلی شد. این شرکتها قادر شده بودند تا فعالیت‌های تولیدی خود را به نقاطی مقرن به صرفه منتقل کنند مانند اروپای شرقی، خاور دور و آمریکای لاتین.

خواهد شد. به علاوه، فناوری تولید دوربین‌ها و تلویزیون‌های دیجیتالی نیز به شدت رشد کرده است.

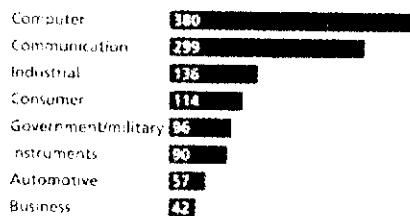
محصولات جدید

بخش الکترونیک برای رشد بازار خویش منکی به محصولات جدید است. در سالهای ۲۰۰۱-۲۰۰۲، نسل سوم تلفن‌های همراه به بازار معرفی شدند. البته رشد این حوزه به دلیل اینکه باید با رشد ارایه خدمات صوتی و تصویری همراه باشد، با تاخیرهایی رویرو شد.

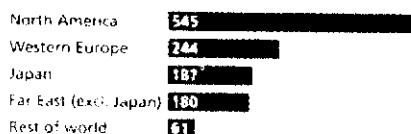
شرکتها نیز دوران سختی را تجربه کرده اند. اوج رشد این صنعت ۲۵ درصد در سال ۱۹۹۹ بود که پس از آن تا ۱۰ درصد کاهش یافت. اقدام مایکروسافت در انتشار سیستم عامل ایکسپی در اوایل سال ۲۰۰۱، نمایانگر آن بود که بازار به پردازشگرهای سریع تر و با حافظه بیشتر نیاز دارد هر چند که به نظر می‌رسد این یک پدیده موقتی باشد.

36.FlexRay

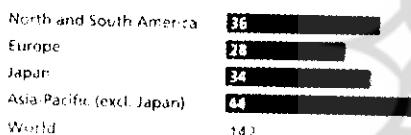
تولید تجهیزات الکترونیک در جهان بر اساس بخش تولیدی، ۲۰۰۰ (میلیارد دلار)

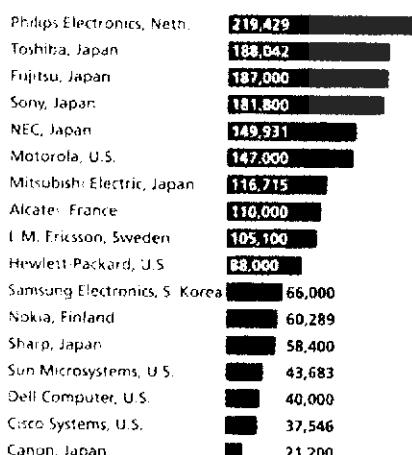
تولید تجهیزات الکترونیک در جهان بر اساس منطقه، ۲۰۰۰ (میلیون دلار)

پیش‌بینی فروش نیمه‌رسانها در سال ۲۰۰۲ بر اساس منطقه (میلیون دلار)

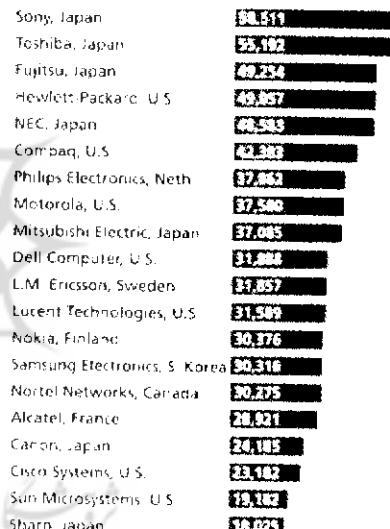
تولید کنندگان تجهیزات اصلی الکترونیک بر اساس اشتغال، ۲۰۰۱/۲۰۰۰

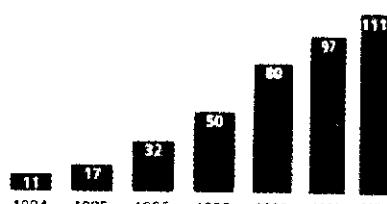
کنسرسیوم مستقل برای توسعه ارتباطات استاندارد الکترونیک میان زنجیره عرضه کنندگان جهانی است. اساساً این امر بدان معنا است که مشخصات و سفارش‌های یک محصول به زبانی مشترک ارایه می‌شوند تا هزینه پشتیبانی و تدارکات کاهش یابند. در ابتدا بخش اعظم این کار در ایالات متحده انجام می‌شد اما امروزه شرکتهای اروپایی و آسیایی نیز خود را با استانداردهای روزانت منطبق کرده‌اند.

شبکه‌های نیز حوزه‌ای مهم را شامل می‌شوند که این امر دستیابی به اطلاعات فنی را برای مهندسان ساده تر ساخته و به راحتی می‌توان در زمانی که برخی قطعات کم هستند، آنها را در دیگر نقاط جستجو کرد. این وضعی است که تأثیره دوم سال ۲۰۰۱ اصلاً وجود نداشت.

تولید کنندگان برتر تجهیزات اصلی الکترونیک بر اساس فروش، ۲۰۰۰ (میلیون دلار)

ادغام‌ها و اکتساب‌ها در بخش تولید کنندگان پیمانی
لوازم الکترونیک

40. Steven Lubar

41. T. R. Reid

42. Miller Freeman

رویاپردازی، جدا از واقعیت‌ها نیست، بلکه راهی برای تشخیص واقعیت‌هاست.

آنورت نورث واینده

مرکز پژوهشی توسعه مدیریت

برنامه ششم دوره حرفه‌ای "دانش دو" را برای مدیران ارشد و اندیشمند ایران اسلامی ارائه می‌نماید.

اهداف:

- ۱- رویارویی مدیران ارشد با واقعیت‌های کسب و کار در جهان
- ۲- به روز رسانی دانش مدیران
- ۳- پایه گذاری کامی بلند برای مدیران پیشرفته مخاطبان: مدیران عامل، هیأت مدیره شرکت‌ها، مدیرانی که دوره دانش یک را گذرانده‌اند.

موضوعات دوره:

- ۱- تفکر سیستمی
- ۲- مدیریت تکنولوژی
- ۳- مدیریت تحول و کارآفرینی
- ۴- ساختار سازمانی
- ۵- اخلاق و اقتصاد
- ۶- تکالیف قانونی مدیران
- ۷- استراتژی بازار
- ۸- استراتژی منابع انسانی با گرایش توسعه منابع انسانی
- ۹- استراتژی تامین مالی
- ۱۰- اقتصاد مدیریت
- ۱۱- هوش هیجانی
- ۱۲- استراتژی در عمل
- ۱۳- رهبری و فرهنگ سازمانی
- ۱۴- انگلیزش و رهبری

• دروس یک تا نه دروس اجباری می‌باشد و از دروس ۰۰ تا ۱۴ سه درس به صورت اختیاری انتخاب می‌شود.

• قبل از شروع دوره مدیران محترم حسب تعیین سطح در کلاس‌ها شرکت خواهند کرد.

ظرفیت کلاس حداقل: ۱۵ نفر

محل تشكیل دوره: خیابان ولی‌عصر (عج) - روبروی مسجد بلال - خیابان مهناز - بلاک ۱۵ - ساختمان توسعه مدیریت

• به سه نفر از دانش آموختگان برتر در پایان دوره به یکی از کشورهای اروپایی با هزینه سپا اعزام خواهند شد.

استادان: در صورت نیاز، فهرست استادان گرانقدر دوره و مشخصات ایشان تقدیم خواهد شد.

ثبت نام:

۱- با درخواست و پرداخت ۲۰ درصد به حساب شماره ۴۸۲۵/۵ نزد بانک ملت شعبه سید خندان بنام شرکت توسعه اندیشه فردای سپا ثبت نام بعمل خواهد آمد و باقیمانده به صورت اقساط در طول دوره دریافت خواهد شد.

۲- با ارسال چک ۲۰ درصد و از طریق سایت www.sabagroup.ir نیز بلامانع است.

گواهینامه:

در پایان دوره به شرکت کنندگان گواهینامه پایان دوره حرفه‌ای دانش دو ارائه خواهد شد. که مورد تأیید مرکز پژوهشی توسعه مدیریت و سازمان‌های همکار می‌باشد.

جهت کسب اطلاعات بیشتر با تلفن: ۰۴۵-۰۴۳-۰۲۰-۰۴۰ تماس و یا به سایت www.sabagroup.ir مراجعه فرمایید.

برای اطلاعات بیشتر

"کتب و فهرست های راهنمای"

"فعالان سیلیکونی و دره رویایی آنها"، دیوید کاپلان ۳۹۹، ۲۰۰۰

"فرهنگ الکترونیکی: کتابی برای عصر اطلاعات"، استیون لوبار ۴۰، ۱۹۹۳

"تراشه: چگونه دو آمریکایی ریزتراسه ها را اختراus و باعث بروز یک انقلاب شدند"، تی. آر. راید ۴۱، ۱۹۸۴

"گزارش جهانی نیمه رساناها: ۱۹۹۸-۲۰۰۲، ۱۹۹۸-۲۰۰۲، میلر فریمن ۴۲

مجلات:

News s'Electronic Buyer

www.ebnonline.com

Electronic Engineering Times

www.eet.com

Electronics Business

[mag-eb/insite.net](http://mag-eb.insite.net)-www.e

وب سایتها:

انجمن الکترونیک آمریکا:

www.aeanet.org

شبکه اطلاعات صنعت الکترونیک:

insite.net-www.e

فدراسیون صنعت الکترونیک (انگلستان):

www.fei.org.uk

انستیتو مهندسان برق و الکترونیک (ایالات متحده)

www.iee.org.uk

انستیتو مهندسان برق (انگلستان):

www.iee.org.uk

انجمن صنایع فناوری اطلاعات و الکترونیک ژاپن

www.jeita.or.jp

www.siliconvalley.com